

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2026
Institution	Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer(e)	Casper Nicolajsen (1. og 2. år) / Pernille Møller Nielsen (3. år)
Hold	HH3D VØ

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i skoleåret 2025-2026

Titel 1	Regnskabsanalyse (repetition)
Titel 2	Investering
Titel 3	Finansiering, lån og rente
Titel 4	Aktivitetsoptimering
Titel 5	Optimering af knappe resurser
Titel 6	Omkostninger – opsamling
Titel 7	Logistik
Titel 8	PBL: <i>Optimering</i> (Kapacitets-/Aktivitetsoptimering samt investering)
Titel 9	PBL: <i>Produktivitet</i>
Titel 10	PBL: <i>Prosbøp</i> (længerevarende forløb)
Titel 11	
Titel 12	
Titel 13	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Regnskabsanalyse (repetition)
Indhold	<i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 13 - 16
Omfang	August 2025 6 timer
Særlige fokuspunkter	Analyse af rentabilitet Analyse af indtjeningssevne Analyse af kapitaltilpasning Analyse af soliditet og likviditet Vurdering af nøgletal i regnskabsanalyse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 2	Investering
Indhold	<p><i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 34 Investering</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver, aktuelle cases, artikler, mv.</p>
Omfang	August-september 2025 10 timer + PBL
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til en hel del grundbegreber og værktøjer, såsom investeringsårsag, nettobetalingstrøm, diverse metoder til udarbejdelse af investeringskalkuler, fastsættelse af kalkulationsrente, kriterier for valg mellem forskellige investeringsforslag samt usikkerhed og følsomhed i investeringskalkuler.</p> <p>På færdigheds niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● At kunne identificere/strukturere relevante data til brug for udarbejdelse af en <u>investeringskalkule</u> ● At kunne forklare samt anvende følgende metoder til udarbejdelse af investeringskalkuler:<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Kapitalværdimetoden</i> ○ <i>Den interne rentefodsmetode</i> ○ <i>Pay-back metoden</i> ● At kunne <u>sammenligne alternative investeringer</u>. ● At kunne diskutere og vurdere en <u>investerings usikkerhedsfaktorer</u>. ● At kunne udarbejde <u>følsomhedsberegninger</u>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer, PBL: <i>Optimering & Proshop</i>

Titel 3	Finansiering – Lån & rente
Indhold	<i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 34 Finansiering og 35. Lån og rente <i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver, aktuelle cases, artikler, mv.
Omfang	September 2025 + december 2025 Finansiering: 5 timer + PBL Lån & rente: 6 timer
Særlige fokuspunkter	<u>Finansiering</u> På det redegørende niveau : <ul style="list-style-type: none"> • kunne forklare begrebet finansiering • kunne forklare begrebet finansiel optimering • kunne forklare fordele og ulemper ved finansiering med fremmedkapital • kunne forklare fordele og ulemper ved finansiering med egenkapital • kunne forklare indholdet af nøgletallet kapitalbindingsgrad På færdighedsniveau : <ul style="list-style-type: none"> • Beregne nøgletallet kapitalbindingsgrad • Udarbejde en analyse af den horisontale balancestruktur • Udarbejde en analyse af den vertikale balancestruktur • Konkludere på en virksomheds finansielle struktur <u>Lån & rente</u> På det redegørende niveau : <ul style="list-style-type: none"> • kunne forklare hovedstol, rente, afdrag og ydelse • kunne forklare afviklingsformerne annuitetslån og stående lån • kunne forklare forskellige typer af fremmedfinansiering: Anlægs-lån, Realkreditlån, Leasing, Kassekredit, Leverandørkredit, Crowdfunding På færdighedsniveau : <ul style="list-style-type: none"> • Beregne ydelse og effektiv rente på forskellige former for lån • Vurdere alternative finansieringsmuligheder af en given investering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer, PBL: <i>Proshop</i>

Titel 4	Aktivitetsoptimering
Indhold	<p><i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 31</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver, aktuelle cases, artikler, mv.</p>
Omfang	Oktober-november 2025 5 timer + PBL
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til en række centrale begreber og værktøjer, såsom konkurrenceformer, DB, differensomsætning og differensbidrag, prisfastsættelsesmetoder, prisoptimeringsmetoder, nulpunktsafsætning og -omsætning m.m.</p> <p>På færdigheds niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beregne dækningsbidrag pr. stk. og dækningsbidrag i alt • Beregne differensomsætningen (DOMS) • Beregne differensbidraget (DIFB) • Beregne den optimale salgspris efter forskellige metoder • Udarbejde nulpunktsberegninger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer, PBL: <i>Optimering & Proshop</i>

Titel 5	Optimering af knappe resurser
Indhold	<p><i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 32 Optimering af knappe resurser</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver, aktuelle cases, artikler, mv.</p>
Omfang	November 2025 10 timer + PBL
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til basale grundbegreber, såsom ressourcetyper, knappe faktorer m.m.</p> <p>På færdigheds niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Beregne dækningsbidrag pr. knap faktor ● Udarbejde et prioriteringsskema og en optimal afsætningsplan under hensyntagen til en begrænsning i en knap faktor ● Udarbejde beregninger af den optimale produktionssammensætning, når der er flere knappe faktorer. ● Forklare samt beregne hvordan der optimeres v/nye aktivitetsmuligheder. ● Anvende lineær programmering som værktøj til optimering af knappe ressourcer ● Beregne, om det er lønsomt at udvide aktiviteten, når der er flere knappe faktorer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer, PBL: <i>Optimering & Proshop</i>

Titel 6	Omkostninger – opsamling
Indhold	<i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 30 <i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver
Omfang	Januar 2026 2 timer + PBL
Særlige fokuspunkter	På det redegørende niveau er målet at kunne forklare: <ul style="list-style-type: none"> • forskellen på variable omkostninger og kapacitetsomkostninger • forskellige forløb af variable omkostninger (proportionalt, degressivt og progressivt) • indholdet af differensomkostninger • sammenhængen mellem enhedsomkostninger og differensomkostninger • sammenhængen mellem total-, enheds- og differensomkostninger • begrebet omkostningsstruktur På færdighedsniveau : <ul style="list-style-type: none"> • Beregne differensomkostninger • Analysere omkostningsstrukturens betydning for indtjeningen
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde. PBL: <i>Produktivitet</i> (inkl. skriftligt arbejde, i form af notat)

Titel 7	Logistik
Indhold	<p><i>Kernestof:</i> Hay, P. V. E. m.fl.: Virksomhedsøkonomi, Systime 2017: kap. 24 - 29</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Diverse opgaver, aktuelle cases, artikler, mv.</p>
Omfang	Januar – maj 2026 22 timer + PBL & virksomhedsbesøg (Aarhus Havn + Proshop)
Særlige fokuspunkter	<p><i>Logistikkoncepter</i> (push og pull) <i>Logistisk effektivitet & logistiksystemet</i> <i>Indgående logistik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Make or buy • Optimal indkøbsstørrelse • ABC-analyse <p><i>Logistik i produktionen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Make" or "buy" af virksomhedens produktion • vurdering af, om en virksomhed bør anvende push eller pull som styringskoncept • Vurdering af, hvordan LEAN kan optimere produktionen • Vurdering af, hvordan reduktion af forskellige spildtyper kan optimere produktionen <p><i>Udgående logistik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Beregning af omkostningerne ved egen transport og ved ekstern transportør • Vurdering af, om en virksomhed bør have sin egen distribution • Beregning af omkostningerne ved forskellige transportformer (vha. TDC-formlen) • Vurdering af, hvordan henv. en ordrestyret og en lagerstyret virksomhed bør opbygge sin udgående logistik <p><i>Returlogistik og logistikanalyse</i> På det redegørende niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Returlogistik • Lineær og cirkulær økonomi • Et produkts livsforløb • Indholdet i en logistikanalyse • Begreberne gap-analyse og benchmarking • CSR's rolle i logistikstyringen <p>På de højere taksonomiske niveauer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysere en virksomheds leveringsservice • Analysere en virksomheds logistikomkostninger • Vurdere udviklingen i en virksomheds logistiske effektivitet

	<ul style="list-style-type: none"> • Udarbejde en gap-analyse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer, PBL: <i>Proshop</i>

Titel 8	PBL: <i>Optimering</i>
Indhold	<p>OPGAVEN</p> <p>Grupperne valgte én af følgende opgaver:</p> <p>Kapacitets-/Aktivitetsoptimering eller Investering</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) PBL-opgave 31.1: Prisfastsættelse af varer i Wineandbarrels 2) PBL-opgave 32.1: Kapacitetsproblemer i VB Maskinfabrik A/S 3) PBL-opgave 33.1: Novo Nordisk A/S' udvidelse af produktionsanlæg <p>Opbygning af den mundtlige præsentation i uge 49:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Præsentation af den overordnede problemstilling. ○ Konkretisering af problemstillingen => Opstilling af 2-3 arbejdsspørgsmål ○ Kort om jeres metode:<ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilke kilder/data har vi brugt? ○ Hvilken modeller, metoder og begreber fra VØ-faget har vi brugt? ○ Besvarelse på jeres arbejdsspørgsmål ○ Samlet konklusion ○ Kildeliste
Omfang	November-december 2025 4 timer + mundtlig præsentation i grupper

Titel 9	PBL: <i>Produktivitet</i>
Indhold	<p>Overordnet problemstilling Med afsæt i artiklen <i>Advarselsflag: Økonomer er bekymrede for den danske udvikling i produktiviteten</i>, Børsen, 19. oktober 2024:</p> <p><i>Hvilke muligheder har danske virksomheder for at forbedre produktiviteten, og hvordan vil dette påvirke virksomhedens omkostninger og dermed indtjening?</i></p> <p>Grupperne udvalgte en konkret produktionsvirksomhed (eller branche), som de ville arbejde med.</p> <p>Besvarelse af arbejdsspørgsmål Ledelsen i den valgte danske produktionsvirksomhed (eller branche) har hørt om Dansk Industris bekymringer med hensyn til produktiviteten i danske virksomheder.</p> <p>Udarbejd et notat til ledelsen, hvor I behandler ovenstående problemstilling.</p> <p>Struktur for notatet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkretisering af problemstillingen => Opstilling af 2-3 arbejdsspørgsmål • Kort om jeres metode:<ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilke kilder/data har vi brugt? ○ Hvilken modeller, metoder og begreber fra VØ-faget har vi brugt? • Besvarelse på jeres arbejdsspørgsmål • Samlet konklusion • Kildeliste <p>Forløbet er hentet fra https://virksomhed.systeme.dk/?id=1941</p>
Omfang	Januar 2026 4 timer

Titel 10	PBL: <i>Proshop</i> – længerevarende forløb, inkl. virksomhedsbesøg
Indhold	<p>PBL forløb i 5 trin, der dækker følgende kernestofområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intern analyse • Regnskabsanalyse • Ekstern analyse • Strategiudvikling • CSR & bæredygtighed • Investering og finansiering • Logistik <p>Forløbet har kørt parallelt med den almindelige undervisning.</p>
Omfang	Marts - maj 2026
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har selvstændigt – indenfor et givet kernestofområde – skullet identificere problemstillinger og formulere arbejdsspørgsmål. Som herefter har dannet afsæt for deres analyse- og vurderingsarbejde.</p> <p>Fokus på de økonomiske kompetencer: https://virksomhedssysteme.dk/?id=512#c1967</p>
Væsentligste arbejdsformer	PBL-arbejde i grupper, skriftligt arbejde, mundtlige præsentationer